

Juryrapport winnaar Glazen Globe 2011

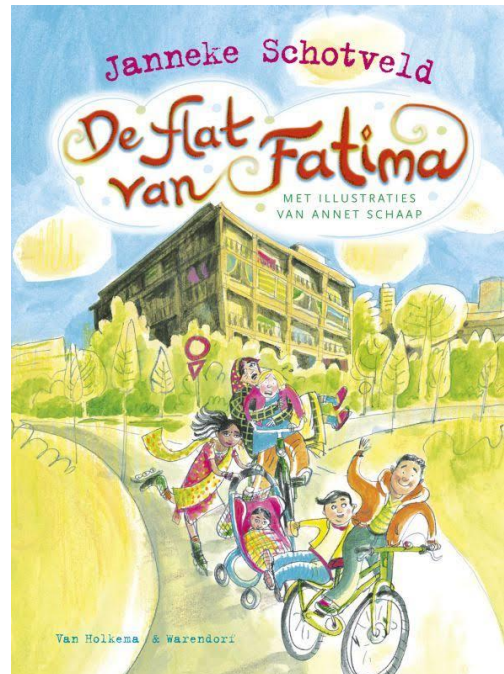
De prijs van het Koninklijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap voor het beste aardrijkskundig jeugdboek wordt dit jaar toegekend aan *De flat van Fatima* van Janneke Schotveld met tekeningen van Annet Schaap

Vanaf de allereerste bladzijde ben je door het boek gevangen. Eigenlijk al vanaf de eerste zin... 'Karel staart uit het raam van haar nieuwe kamer'. Het raadsel, hé..... Karel een meisje? ... wordt meteen opgelost 'Ze is naar haar oma vernoemd, oma heet Carolien. Maar haar ouders vonden dat een stomme naam, dus noemden zij haar Karel. Wat natuurlijk ook een stomme naam is.' De nieuwe kamer hoort bij een grauwe flat in stadsdeel Amsterdam Noord waar Karel na de scheiding van haar ouders terecht is gekomen. Met deze mededeling stapt de lezer meteen in het probleem. De zomervakantie is net begonnen. Oma komt op bezoek en zegt 'Wat een vreselijke flat en natuurlijk tjokvol met...'. Maar in plaats van een akelige en eenzame zomer, beleeft Karel in de nieuwe flat juist een spannend en boeiend avontuur.

Uit haar vorige leventje heeft Karel alleen nog contact met haar beste vriendin Fleur via e-mail. Fleur zit zich op een Franse oersaai camping te vervelen bij het zwembad dat volgens haar piesine heet omdat "baby's en bejaarden er stiekem in plassen". Fleur woont nog in het chique stadsdeel Zuid maar dat wil niet zeggen dat daar geen nare dingen gebeuren. Haar broer zit acht weken in een jeugdgevangenis. Fleur verzucht: 'Dus in Zuid gebeuren ook zulke dingen.'

Ondertussen maakt Karel nieuwe vriendjes. Haar nieuwe vriendjes komen van overal uit het buitenland. Vanaf dag één valt Karel van de ene verbazing in de andere. De eerste jongen die ze in de flat ontmoet, Sami, komt uit 'Verwegistan', maar spreekt verbazend genoeg uitstekend Nederlands. Als ze bij Raja, een meisje uit een Hindoestaanse familie, in de flat komt ziet Karel beelden en schilderijen van een heel stel vreemde goden zoals Brama de oppergod met vier hoofden, Vishnu en Ganesh met een olifantenhoofd. Karel kent alleen de God van haar oma, maar die lijkt haar lang niet zo aardig als deze. De enige persoon die onaardig is, is de Nederlandse mijnheer Blanckensteijn. In deze miniatuursamenleving zet het ploegje kinderen van de flat zich in om medebewoonster Fatima te helpen die door de akelige wethouder Buitengewone Woonzaken haar appartement is uit gezet. Karel went in recordtempo aan haar nieuwe multiculturele microkosmos. Het is een soort omgekeerd integratieproces. Door samen met haar nieuwe vriendenclub Fatima's woonprobleem op te lossen leert Karel, en natuurlijk ook de lezer, meer over andere culturen en gebruiken. Door elkaar beter te leren kennen begrijp je elkaar beter. Karel steekt zo steeds lekkerder in haar vel en gelukkig stopt haar moeder ook met huilen.

De onderwerpen 'achterstandswijk' en 'multiculturele smeltkroes' worden door Janneke Schotveld in lichtvoetige taal met veel humor geschetst. De dialogen zijn leuk, de taal is fris en de verrassende wendingen zorgen ervoor dat de lezer tot het eind geboeid blijft. Schotveld kiest voor kleine dagelijkse 'problemen' om op deze manier uit te beelden hoe we verschillen. Zo kopen Karel en Sami een goudvis voor Fatima, want "Het is ook heel Hollands, een vis in een kom". Het is daarna een wereldvondst van

Schotveld dat de vis de naam Achmed-Jan krijgt en als de vis overlijdt er gezocht moet worden naar een uitvaart die past bij alle geloven.

De tekeningen van Annet Schaap geven de lezer dát hartveroverende extra's om het verhaal perfect af te maken.